

Конкурсній комісії з добору кандидатів на посади членів НКРЕКП

Заява

Прошу розглянути мою заяву щодо участі на конкурсі по відборі Члена комісії НКРЕКП.

Останні 15 років я дуже тісно пов'язаний зі сферою енергетики. Маю відповідну фахову освіту, зокрема, у 2009 році отримав диплом магістра ділового адміністрування (МВА) з міжнародного нафтогазового бізнесу.

У 2009-2013 роках працював **третім та другим секретарем в Посольстві України в Російській Федерації**, де відповідав за двосторонні відносини України та Росії в нафтогазовій сфері.

Після мого призначення **радником Міністра закордонних справ України** у 2011 році опікувався в тому числі й питаннями енергетичної дипломатії (сфера уваги – країни СНД, Близький Схід, зокрема, країни Перської затоки, Азія та Африка). Аналогічні питання були у сфері обов'язків на посаді радника віце-прем'єр-міністра у 2013-2014 рр.

Наприкінці 2014 року приєднався до команди **Міністерства енергетики та вугільної промисловості**, де я очолив управління міжнародної співпраці та європейської інтеграції. Вже за рік часу мені було доручено очолити найбільший департамент міністерства – Департамент стратегічного планування та європейської інтеграції. До кола моїх обов'язків входили: міжнародна співпраця, координація роботи України в Енергетичному Співтоваристві, координація співпраці з міжнародними фінансовими інституціями та донорами, стратегічне планування та комунікації.

На посаді директора департаменту з європейської інтеграції та стратегічного планування керував **робочою групою з написання Закону України «Про ринок електричної енергії»**, який був прийнятий 13 квітня 2017 року, а також супроводжував ухвалення **Закону України «При природний газ»**, який був прийнятий 9 квітня 2015 року. Ці два закони стали базовими законами для фундаментальної реформи газового та електроенергетичного ринків відповідно до взятих Україною зобов'язань в рамках нашої участі в Енергетичному Співтоваристві, які зокрема, передбачали імплементацію в українське законодавство принципів так званого третього енергетичного пакету, що свого часу був розроблений та ухвалений ЄС з метою зменшення зловживань на європейському енергетичних ринках, насамперед з боку Росії. Ухвалення зазначених законів також заклало інституційні підвалини для подальшої інтеграції українського газового та електроенергетичного ринків до європейського.

В 2015 році я ініціював розробку та **ухвалення нового Меморандуму між Україною та ЄС в енергетичній сфері**, який би визначав рамки співробітництва України та ЄС в цій галузі та який мав замінити морально застарілий Меморандум про співпрацю від 1 грудня 2005 року. Новий двосторонній документ був підписаний Міністром енергетики України та Віце-президентом Європейської Комісії 28 грудня 2016 року. В ньому закладено основні лінії подальшої співпраці з ЄС, направлені на подальше поглиблення інтеграції українського енергоринку з європейським, що в свою чергу призводить до мінімізації залежності в енергетичній сфері від Росії. Меморандум чинний і сьогодні є основним документом щодо співпраці між Україною та ЄС в енергетичній сфері.

За час роботи в Міністерстві енергетики та вугільної промисловості ініціював створення разом з Американською торговельною палатою та Європейською бізнес асоціацією спеціального механізму оперативного вирішення проблемних питань інвесторів в енергетиці – **стратегічної групи на реагування проблем інвесторів**, метою якої стало максимальне швидке опрацювання проблемних питань українських та іноземних компаній та прийняття відповідних рішень.

Окрім цього, брав активну участь у розробленні **альтернативної моделі анбандлінгу НАК «Нафтогаз України»**, зокрема виступав за збереження сегменту транспортування газу у віданні Міністерства енергетики та вугільної промисловості та передачу генеруючих потужностей ДП НАЕК «Енергоатом» та ПрАТ «Укргідроенерго» до Міністерства економічного розвитку та торгівлі України.

У 2016р. я увійшов до **команди ДП «НЕК «Укренерго»**, де спочатку очолив напрям комунікації та міжнародного співробітництва, а вже за півтора роки почав відповідати за додаткові шість напрямів, зокрема за міжнародну співпрацю, зовнішні і внутрішні комунікації, стратегічне планування, управління персоналом, корпоративну соціальну відповідальність, екологічну політику, аналітичну роботу.

Одним з ключових моїх проєктів в «Укренерго» стала **інтеграція української енергосистеми до європейської енергосистеми континентальної Європи ENTSO-E**, яку було забезпечено, попри опір операторів системи передачі окремих країн, підписанням 28 червня 2017 року Угоди про умови майбутнього синхронного об'єднання української енергосистеми з ENTSO-E.

Інтеграція до ENTSO-E була успішно завершена 16 березня 2022 року, коли нарешті наша енергосистема була синхронізована з ENTSO-E та від'єднана від Росії. Це фактично позбавило Україну системної залежності в електроенергетиці від країни-агресора. Крім того, це підтримує українську енергосистему і зараз, коли Росія здійснює безпрецедентну

атаку на українську енергетичну інфраструктуру з метою досягнення ситуації тотального блекауту.

Я був безпосередньо залучений у процес інтеграції, і більш того, був одним з ключових рушіїв інтеграції до ENTSO-E, ідеологом об'єднання навколо цього проекту ключових іноземних партнерів та донорів (США, Європейську Комісію, Францію, Німеччину) та провідних європейських операторів системи передачі (компанії *RTE, Elia, 50herzt, Tennet, PSE, Amprion*), здійснив десятки спеціальних закордонних візитів та взяв участь у сотнях відповідних зустрічах та нарадах. Як результат, за останні п'ять років ми успішно пройшли трансформацію сприймання нашої інтеграції з боку ключових міжнародних партнерів від повного несприйняття до всеосяжної підтримки нашого об'єднання з ENTSO-E.

У 2017 році я завершив дворічне дослідження та видав **книгу «Стратегії енергетичної дипломатії України»**, в якій узагальнив можливі кроки та стратегію щодо зменшення енергетичної залежності від інших країн, зокрема Росії, та посилення економічної присутності України за кордоном. Ця книга є публічною, безкоштовною та доступною до завантаження (https://iclub.energy/energy_diplomacy_book). Аналогів такої праці в Україні немає.

Після звільнення з посади Голови Київської обласної державної адміністрації у 2019 році я започаткував проект **«7 фільмів Бно-Айріяна»**, який передбачає створення семи повнометражних документальних фільмів про Україну. На сьогодні знято три стрічки, остання з яких присвячена необхідності розбудови професійної державної служби. Одним з яскравих прикладів ефективності держуправління показаний успішний кейс створення **СПГ-терміналу в м. Клайпеда (Литва)**, в якому важливу роль зіграв, зокрема, і литовський регулятор.

Паралельно з медійною діяльністю у 2021-2022 році був залучений до процесу фіналізації процесу інтеграції України до ENTSO-E в якості радника правління ПрАТ «НЕК «Укренерго».

Після початку повномасштабної війни Росії проти України у березні 2022 року був призначений **позаштатним радником Голови Львівської військової цивільної адміністрації**, а також **радником генерального директора Федерації роботодавців України**. Разом із двома цими структурами супроводжуюю проекти з релокації стратегічних промислових підприємств зі східної та південної частини України до Львівщини. В рамках цієї діяльності дуже тісно співпрацюю з великими підприємствами в контексті їх взаємодії з операторами розподільчих мереж – газових та електричних, і дуже чітко бачу усю проблематику доступу до мереж.

Які мотиви подачі на конкурс?

Протягом усього часу, що я працював в енергетиці, або був дотичний до неї, я чітко бачив та усвідомлював, наскільки важлива роль Регулятора

як незалежного арбітра в системі, особливо в такій, як наша. І наскільки Регулятор важливий, аби Україна імплементувала найкращі європейські практики та регуляції.

Звичайно, мій величезний досвід спілкування з операторами системи передачі ENTSO-E та в Енергетичному Співтоваристві також показав важливу роль незалежності регуляторів, аби права та інтереси споживача були максимально захищені, а учасники ринку мали можливість завжди бути почутими.

Переконаний, що усі реформи енергетичного ринку та приведення його до європейського стандарту мають, насамперед, бути направленими на захист інтересів та прав споживача, аби у споживача був завжди вибір на ринку, справедлива ціна товару чи послуги і, звичайно, відчуття справедливого регулювання сектору.

Маю усю навички, здібності, досвід та цінності, аби відповідати цій місії та долучитися до роботи цього органу.

В НКРЕКП готовий активно працювати на міжнародному напрямі, залученні технічної допомоги на посиленні спроможності, розбудовувати імідж Регулятора як незалежного та справедливого арбітра в секторі, зосереджуватися на питаннях діяльності електроенергетичного сектору та нафтогазового сектору. Водночас, готовий та відкритий і до інших напрямів роботи.

З повагою,

02.05. 2023 р

Михайло Бно-Айріян